

SKENDER TEMALI

KENGE
CIGANE

VJERSHA DHE POEMA

891. 983-1

T. 46

S

SKËNDER TEMALI

KËNGË CIGANE

(Vjersha dhe poema)

14302
56288

BIBLIOTEKA E SHËTETIT
GJIRKASTER

SHËTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

POEMË E ELEKTRIFIKUAR

Mbrëmë e shkrova këtë këngë të thjeshtë për dritat,
në mesnatë kur flinin shokët
e unë bëja postën e kapanonit,
mbrëmë kur kufitë, gëzimin dhe «Lavdi PPSH»
i shkruam me llamba
që nga Vermosh i largët
e gjer në shtëpitë e Konispolit.

Dhe sikur me shërbim të mos isha mbrëmë, s'do më
zinte gjumi.

Poetëve s'u lejohet të mos marrin pjesë në varimin
e natës,

se poetët janë bij të dritës,

se poetët janë bij të shtërgatës,

se poetët s'i zë gjumi kur populli ka gëzim.

Marrin racionin e gëzimit dhe, si llambë, e vendosin
në këngë,

se dihet,

kur çdo gjë më popullin e ndan,
dhe «kënga është bombë e flamur»,
dhe vargu është më i rëndë.

Flenë shokët.

Çfarë them? Zgjuar janë që të gjithë
edhe pse akrepet e sahatit u puthën e ngadalë u
ndanë,
se dritat e fjetores projektojnë para syve të tyre
luftëtarë rilindas, komitë, partizanë.

2.

Gurgullon sonte drita si gëzimi nga gjoksi i
Shqipërisë,
gurgullon ajo si ndjenjat më të pastra,
gurgullon nga burimet e kristalta të partisë,
gurgullon e sjell melodi të reja, agime më të bardha,
gurgullon nga hutat e moçme, nga pena e Naimit,
gurgullon si kangjelet e bardha të De Radës,
gurgullon dhe sjell zërin e Migjenit: Pak dritë!
gurgullon nga Skroska, barrikadat e Tiranës,
gurgullon gëzimi i diellit nga shtëpia e partisë.

Ndanë këtij gurgullimi dikush hedh 28 mijë lukuqe
e na vijnë këto lule e na varen në çdo llambë,
e gëzimi ynë me dritë të kuqe mbushet
e vallet dredhim bukur, e zgjojmë mijëra këngë.

O ç'këngë optimiste që këndojmë, hej!
Ç'këngë të zjarrtë për partinë thurën rapsodët,
poetët,
sa jehona e tyre mbush gjithë krahrorët
dhe do jehojë kokëlart tej shekujve.

3.

Dje ne patëm qitje dhe dolëm shkëlqyeshëm,
dje objektivin quajtëm «armik» dhe «errësirë»,
ndaj e shpuam tej e tej me dy milion plumba
se dy milion shqiptarë kanë pushkë e shënojnë mirë.

4.

Nuk flenë sonte shokët. Si mund të flenë vallë?
Sa shtylla ngritën, sa poema të dritës shkruan,
sa herë në dritë kthyen lumenjtë, ujvaret,
sa herë hidhërimin e tyre në elektrone shndërruan!

Si mund të flenë sonte? Në shtëpitë malësore
(në kullat e zbardha, me diell) rendin elektronet,
duke mbartur mbi supe amanetin e të rënëve,
duke mbartur fjalën e zjarrtë të Enver Hoxhës.

Fluturojnë elektronet, këta zogj të bardhë të stinës
komuniste;
lokomotiva e kohës ndalon kudo, shtëpi më shtëpi,
dhe u thotë njerëzve që e përshëndesin nga shkallët,
dritaret:
Merreni këtë gëzim, është juaji, juaji, juaji.

Merreni këtë llambë e vareni në dhomë. Është juaja.
Merreni këtë llambë e vareni në gjoks
si dekoratë që fituat në luftën kundër errësirës,
merreni e vareni mbi gjumin e paqtë të foshnjës që
sot lindi,
merreni këtë llambë e verbonju sytë gjithë armiqtëve.

Lëvizin në ekranin e kësaj dekorate luftëtarë,
gjëmon pushkë e tyre që nga Deçiçi gjer në
Mashkullorë,
se jetën pa dritë e liri s'e deshën kurrë shqipëtarët
se dhe në buzë të varrit pëshpëritën dritë, pakëz dritë.

Projektohen në këtë ekran drite: pleq që qëndruan
si lisa,
duke qarë me lot të pastër nga gëzimi,
Qemali, duke i rënë himnit të dritës me violinën
që mori mbrëmë në muze,

Ndrec Ndue Gjokët, duke ndarë nga një copë diell
me nga një kalem e fletore në çdo kullë të Mërditës,
fëmijë që bashkë me çantat kanë marrë nga një
llambë,
barinj që në stane varën llamba në kokën e lopëve
të bukura,
montatorë që montuan drita mbi oxhakët e Tecit,
vajza elektriciste, duke u endur si flutura.

Merreni këtë llambë. Edhe atë vetë e prodhuam
edhe dritat me gjak e djersë vetë i sollëm,
dhe këto shtylla tensioni të lartë mes fushash,
si fidane pranverore, vetë ne i mbollëm,

5.

Nuk flenë shokët sonte.

Në duar u ngjan se mbajnë prapë izolatorë,
nga uzina e telit sikur zgjatin fillin e dritës së bardhë,

s'kur zgjatin rrezet e diellit dhe i futin te çdo njeri,
sikur i lidhin me llambat që ngjajnë si dardhë e artë,
ndaj nuk flenë ushtarët.

Si të flenë vallë?

Llamba si diell i zjarrtë ndrit fjetores,
llamba që instaloi partia mbi të ardhmen tonë
që nga Konispoli i largët
gjer në lartësitë e Vermoshit.

ARKITEKTURË E PRANVERAVE TË ARDHME

Para portretit të shokut Enver

Piktori hodhi me drojtje firmën në portret.

Vallë çfarë la pa thënë?

Kishte shetitur piktori jug-veri,
kishte mbledhur qëndresën e maleve,
pjellorinë e fushave,
buzëqeshjet e pranverave,
gëzimet e hovet e kantiereve
dhe të gjitha i derdhi në portretin e tij.

Vallë çfarë la pa thënë?

Mori rrudhat e kohës e i vuri në ballin e tij,
nga sytë shtriu një arkitekturë të rrallë
të mendimeve të së nesërme,
arkitekturën e pranverave të ardhme,
arkitekturën e pranverës së përjetshme.

Kështu piktori i tha të gjitha.